

مکتبۂ دانش

❁ ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در ❁

۳۱ نجی سنه

۱۸ ذی القعدة ۱۳۲۹

❁ پنجمین ❁

جزؤ عدد : ۱۲۰

ایتالیانک ھزیمتلى

وَ

حبشستان مغلوبیتی

(مابعد عن جزؤ ۱۱۹)

ایتالیانک حبش سفرى وَمغلوبیتی — ایتالیا — حبش محاربه سنک ظھورینه

ایتالیانک، آفریقاده بحر احمر ساحلنده مالک اولدینی (نهریتره) مستملک سنی توسیع اتمک آرزو وھوسى وَ بھوس الجاسیلہ حبشستانہ قارشى اختیار ایلدیکی عهد شکنانه وزبونکشانه حرکتی سبب اولمشدر . ایتالیانلرک آفریقاده — سائر دول معظمہ یمہ امتثالاً — اراضى استملاکیلہ بر مستمره وجوده کتیرمک ایچون واقع اولان ایلک تشبث رسمیلری ۱۸۸۲ سنه سنہ مصادفدر . آندن اؤل ۱۸۶۹ تاریخنده (روبانینو) نامنده بر قومپانیہ ، بحر احمر ساحلنده فرانسرلرک (جیبوتی) لیمانہ قریب اولان (عصاب) کورفزنده بر آاز اراضى اشترایتمش وَ بر تجارتکاه تأسیس ایلمشدی . بو تجارتکاه یواش یواش توسیع معاملہ ایلہ ۱۸۷۰ دن ۸۰ تاریخنه قدر (دارنا) بورسندن (سہ تیہ) بورسنہ قدر کافہ اراضى سواحلیہ ایلہ مجاور اولان آطہ جقلى تحت تصرفہ کچیردی . او تاریخلرده ایسہ اوروبا دولترى آفریقا مقاسمہ سنہ گرمی ویردکلرندن ایتالیا دہ دول مذکورہ نك اثرینہ اقتفاءً مستملک تدارکی آرزولری اویانغہ باشلامشدی . نہایت ۱۸۸۲ تاریخنده (دہ پرتیس) قاینہ سی — انکاترہ نك کندی منافعی ترویجاً ابدال ایلدیکی نصایح نتیجہ سی اولہرق — حبشستان ایلہ بحر احمر ساحلی ارہ سنده واقع اراضى خالیہی تحت استیلا و حکمنہ آلفہ قرار ویردی . بونک ایچون حکومت، (روبانینو) قومپانیہ سندن (۲۱۶۰۰۰) فرائق مقابلنده بتون حقوق تصرفیہ سنی اشترایلدی وَ ۱۸۸۲

سنه سی نهائنده ایلک ایطالیا عسکری (مصوع) ده قرمه چیقدی . (مصوع) لیما و قصبه سی تا محمد علی پاشا زماندن بری مصره ربط و الحاق ایدلمش اوله رق حکومت خدیویه نك طوغری بدن طوغری به تحت تصرفده بولمقله برابر محل مذکورک استیلا سنه - او زمان خطه مصریه نك جنوبنده متهدی اداره سنده کی درویشلرک حرکات و مهاجرتندن بیزار اولان انکلتزه اعتراض ایلدی، حتی ایطالیانلرک اوطرفلرده متهدی منسوبیننی مشغول ایده ییللری احتماله مبنی کندیلرینی توسیع اراضی به تشویقندن بیه خالی قالمدی . ایطالیا قایینه سنك منوی ضمیری ده، ذاتاً داره اشغالی، آب و هوای مضرا الصحه اولان بوطار خطه ساحلیه به منحصر براقی اولیوب، حرکات تدریجیه ایله ایجری طوغری صوقله رق حبشستانك مرتفع . لطافت هوا بی حار، منابع طبیعه به پك زنکین، محصولدار و مسکون اراضی سی ضبط و استیلا ایتک و بیوک بر مستملک تأسیس ایلک ایدی . ایطالیانلرک بومقصدلری، ۱۸۸۷ ده (قریسی) نك موقع اقتداره کلی اوزرینه تمامیه تظاهر ایتش ایدی . و اوتاریخدن اعتباراً (قریسی) نك تنسیبی وجهله ایطالیا عساکری یواش یواش حبش حدودینه طوغری ایلرلرک، حبش اراضی سنه تجاوز و تسلطه باشلادی، فقط ایطالیانلر، نهایت برگون حدودده اووقت حبشستانده اجرای حکومت ایتکده اولان نجاشی (اوحانس) ک حاربلیرینه مصادف اولدیلر . ایطالیا عساکری ایله حبشلیلر آرسنده ایلک مصادمه ۱۸۸۷ سنه سی کانون نایسنده (مصوع) ک غریبنده کائن (دوغالی) موقعنده وقوعه کلدی . سلاحلری یالکز قلیچ و قارغیدن عبارت بولنان حبش محاربلیری، حبش سردارلرینک الک بهادرلرندن معدود بولنان رأس (آلولا) نك قومانداسی آلتنده اوله رق ایطالیا مفرزه سنك اوزرینه شدید صورتده هجوم ایتدیلر و بشوز کشیدن مرکب اولان ایطالیا عسکرینی، طقوز کشی قانجه به قدر قلیچدن کچردیلر . کوچ حال ایله قورتیله بیلن بوطقوز کشی ایسه (مصوع) ا فرجه یاب عودت اوله رق نصل مدھش و تمتع المقاومه بردشمن قارشوسنده قالدقلیرینی نقل ایلدیلر .

ایطالیانلرک حبشلیلردن بدکاری ایلک ضربه ایشته بوقدر قطعی و مهلک

اولمشدی . آندن صکره ۱۸۹۶ ده واقع اولان [آدوآ] هزیمت مدهشسه سنه قدر ، ایتالیا عساکری نه وقت حبش محاربلیله قارشى قارشى به کلدیسسه داغا دوچار مغلوبیت وانهزام اولمشاردی .

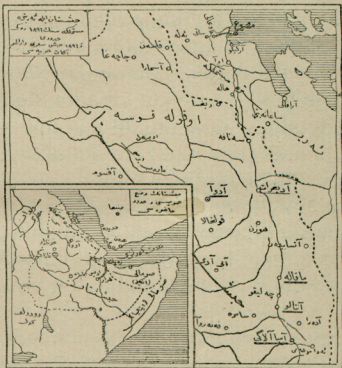
حبشلیلرک بوابلک مظفریتنى متعاقب نجاشى (اوحانس) ، ایتالیا قوه اشغالیه سی قوماندانه شومالده بر مکتوب ارسال ایتدی :

« بن بورایه سزکله حربه کیریشمک ایچون دکل کندی حدود ملکمی مدافعه ایچون کلدیم . سز بنم تبهمه مک میانسه کیره رک اشغال ناره حربدن چکمدیگز ، حالبوکه بن سزک اراضیکزه تجاوز ایله حضور وراحتکزی اخلاص ایتمامشدم . بن بر حکمدارم ؛ متبوعکیز (هومبر) ده کذا بر حکمداردر . اگر هرایکیمز کده فوقنده ، بزى تحت محاکمه آلهرق حقمزده اصدار حکم ایده بیله جک بر قوت بولنسیدی ، عدل وحقانیتک بنم طرفده اولدیغنه قرار ویرمچکی شبهه سز ایدی . بنده سزک کبی دین عیسوی به منسوبم ؛ شوخالده بزلر دیناً قرده شز دیمکدر . بزم یکدیگریمزله بویله بلاسبب بوغوشمه من ایسه نامذهب (Infidèles) لرمزک نشته و سرورینی موجب اولمقدن بشقه بر نتیجه حاصل ایتمز . اگر مولا بکا قدرت لازمه احسان ایدرسه بر طرفدن سز ، دیگر طرفدن ده بن تشریک قوی ایدرک سودانلیله قارشى حرب ایدر ، بو وحشی مسلمانلری (۱) طاغیده رق مملکتی بد تعرض و شقاوتلرندن تخلص ایلیه بیلیرز . »

ایتالیا بادی امرده بوتکلیفه روی موافقت کوسترر کبی اولدی و حبشستان ایله بر مصالحه عقد ایلدی . بر آز صکره ایسه ، نجاشى (اوحانس) انکلیزلر طرفندن (۱) اوتاریخلرده مصرک قسم جنوبیسنده انکلیزلره قارشى حرکانه بولان متهمدی اداره . سندکى جسور و جنگاور اقوام اسلامیه بی ، حبشلیلرک کندی سویه مدنیله رینی اونوده رق بویله وحشی و یا شقی تمبیرلریله توصیف ایتملرینی ، اختلاف دین و مذهبدن ایلری کلدیکی جهته معذور کور برزه . بوتعبیراتی عیناً نقل و ترجمه ایسه ، هم حبش خرسیتانلریک ، قومشولری اولان اهل اسلامه قارشى پرورده ایتدکلى حسیات و همده بن عربانک آفریقایه سرور ایدرک حبشلیلرله متفقاً ایتالیا مستملکسنه هجوم ایله جگرینه دائر وقت ورتیه چیقاریلان شایعانک ماهیتی حقنده ارباب مطالعه به بر فکر ویرمک مقصیده لزوم کوردک .

وقوع بولان الحاح اوزرینه مصرک جنبنده حال قیامده بولان سودانیرله قارشی
آجدینی سفرده تلف اولدیفندن حبشستان اموری قاریشدی وروسا آرسنده موقع
اقتداره یکمک داعیه سیله مجادلات باشلادی. (اوحانس) قبل الوفات کندیسنه خلف
اولمق اوزره رأس (ماغاشیا) بی ارايه ایتمش ایدی. فقط درایت و ذکاسیله ممتاز اولان
(شوآ) سرداری

(مه نلک)، اور-
نده بولان بتون
رقبیلره قارشی
ماهرانه بعض نده
یره توسل ایلده
رک زمام دارمیی
انته آلفه موفق
اولدی. ایستالیا-
نلر (اوحانس) ک
وفاتی اوزرینه
ظهور ایدن
تذبذب بدن بالا-
ستفاده یینه
حبشستانه قار-

ایستالیا نلک ۱۸۹۶ حبش سفری دارالحرکاتی

«کوشه ده کی کوچک خریطه نریتره مستقله سی ایله حبشستانک موقع وحدود
خاشره سی ارايه ایدر»

دی. (مه نلک)
ایسه مقام حکو-

مته کلسنی متعاقب اداره داخلی بی تنظیم و تقویه ایچون خارجه ورشی نمایلات
استلافکارانه ابرازی مجبوریتنی حس ایلدیکندن، ایستالیا حکومتی اولدجه مساعد

شرائط دأرمه سنده (اوجیالی) معاهده نامه سنی عقده موفق اولدی که بومعاهده ایله مستملک سنک حدودینی برخیلی توسیع ایلش بولموردی .

ایتالیانلرک ، حبشستانک غوائل داخلیه سندن بالاستفاده استحصال ایتدکاری بوفضولی منافع ایله قساعت ایللری لازمگیلرکن روما رجال سیاسیه سی . حبش ملکی ، تمامیه زیر استیلايه آلق امیدندن بردرلو فراغت ایده مدکارندن حبشلیلر ایله یکی بروسيله^۱ منازعه بولق ایچون بو (اوجیالی) معاهده نامه سنی تحریف ایله عادی بر ساخته کارلغه تنزل ایلدیلر . معاهده نامه نك اون یدنجی ماده سنده (نجاشی مهنلکک ، ممالک اجنبیه ایله اولان معاملات و مناسباتی آرزو ایلدیکی تقدیرده ایتالیان دیپلوماتلری واسطه سيله تسویه و ایفا ایتدیر مکده « مختار » اولدینی) مصرح بولمقده ایدی . حال بوکه ایتالیانلر اصل مابه التطبیق اولان حبشی العبارة بومعاهده نامه نی کندی لسانلرینه ترجمه ایدرکن (مختار) کلمه سی یرینه (مجبوری) کلمه سنی اقامه ایله متن ماده نی « امپراطور ، بالجله مناسبات خارجه سنک ایفاسی ضمننده ایتالیا مأمورین سیاسیه سنی توسط ایتیمکه مجبوردر » صورتنه تحویل ایلدیلر . بعده وقت مناسبک حلول ایلدیکنه حکم ایدنجه کندی کندیلرینه وضع ایتدکاری بوشرطه استداداً سرد مدعیانه باشلادیلر . مهنلک ایتالیانلرک بو ادعایینی خبر آلهجه . مقاوله نك بر ماده مخصوصه سنک کنديسنه بخش ایتدیکی صلاحیته بناء معاهده نامه نی فسخ ایلدیکنی ایتالیانلر بیلدیردی و کیفیتی دول معظمیه ده طرق مناسبه ایله اشعار ایتدیردی .

ایتالیانلر ایسه برطرفدن ینه یواش یواش توسیع اراضیه باشلامشلردی . مهنلک بوشرکات عهدشکنانه یه اعتراض درمیان ایتدیکی وقت ایتالیا حکومتی کنديسنه . (نهریتره) مستملک سنک سودانلیرک تعرضاتندن مصون قاله یلمسی ایچون طبیی حدودلره مالک اولمسی ضروری بولندینی جوابی ویردی .

آهین و لایتزل برعزم و متانت ایله مقطور وعین زمانده بیوک بر صبر واعتدالده مالک اولان نجاشی مهنلک ایسه ایتالیانلر ، پای استیلالرینی (ماره ب) ۱

نهرينك ساحله ايصال اينجيه به قدر اختيار سكوت و اغراض عين ايلشدي .
 حال بوكه ايتاليان سياسيلى ، جهانگيرلى بونكله ده اگتفا ايتديلر ؛ مهنلكك
 (اوچيالى) معاهده سنى فسخ ايلسنى صانكه حبشستان زير حمايه لرنده ايمش ده
 بو حركته اعلان عصبان ايتمش كي تلقى به قدر وارديلر . حتى اووقت (نهرينه)
 مستملكه سنك قوماندانى اولان جنرال (باراتيه رى) نك بومناسبتله « بگا حكومت
 اون بيك كشيلىك بر قوت و پرسون ، مهنلكك لاشه سنى كتيرمگي قطعياً درعهده
 ايدرم » قول طفره فروشانه و بى ادبانه سنى صرف ايتديكى مشهوردر . ۱

مهنلك ايسه بر طرفدن ايتاليانلره حبش طو براغنه تجاوزدن صرف نظر ايتملىرى
 اخطار ايله برابر ديكر طرفدن ده محاربلىرى طوبلامغه باشلادى . چوق كچمه دن
 حبشستانك عارضه سلى و طولام باجلى يوللرى مهنلكك دعوتى اوزرينه جهات
 مختلفه دن شتابان اولان عسكر لرله طولمش ايدى . بتون بو محاربلىر (آشيانيكى) كولى
 اطرافنده ايمپراطورك قومانداسى آلتنده طوبلانديلر . نجاشى ، اردوسنك بر قسمى
 رأس (ماقون) لك تحت اداره سنده شمال طرفلرينه مأمور ايتدى ؛ رأس
 (مانفاشيانك) نك قومانداسيله بر قسم محاربلىرى ده پيشدارلىق وظيفه سيله ايلرى
 كوندردى .

حبش محاربلىرى برنجى دفعه اوله رق ۷ كانون اول ۱۸۹۵ تاريخنده
 بيكباشى (توزملى) نك اداره سى آلتنده كي ايكي بيك كشيلىك ايتاليان مفرزه سینه
 (آمبا - آلاكى) موقعنده مصادف اولديلر . واقع اولان مصادمه ده بوايكي بيك
 كشينك كافه سى اتلاف ايدلديكى كجى قوماندان (توزملى) ايله برابر يكرمى بر
 ضابطده تلف اولمش ، ايگى ضابط اسير دوشمش و آنجق ايكي ضابط ايله برقاج
 نفر قورتيله قى فرار و آرقه دن ۴۵۰۰ كشيلىك بر قوت ايله معاونه كلگده اولان
 جنرال (آريموندى) به النجاليه وقعه يي اخبار ايلشلردى . محاربه نك نتيجه سنى رأس
 (مانفاشيا) نجاشى به يازدينى بر مکتوبده شوسوزلرله بيلدیرمشدی :

۱) اونا ريخده بويه الينوز كارى تفاخر ايدن جنرال (باراتيه رى) بالآخره تدبير سزلكى ،
 عجزى پوزندن (آدوا) هزمت قهرمه سنى ملتلك تاريخ عسكرينه مال ايتمشدر .

« تاج و تختگزی صون صمدایسنده طوتان جناب بارینک لطف و عنایتله دشمن عسکرینک کافه سنی قلیچدن کچیردک » .

بوندن صکره رأس (مانغاشیا) به بالذات مهنه لک ده اتحاق ایستدی وایلری طوغری حرکتلرنده دوام ایله رک (آتالو) قلعه سنه هجوم ایستیلر . بوقلمه جنرال (آرموندی) نك تحت محافظه سنه مودوع بولمقده ایدی .

فقط (آمبا - آلاکی) مقتلندن قورتیلوب کلن افرادك افاداتی جنرالک معیتنده کی عساکرک قوه مغنویه سنی پک زیاده قردینی جهته (آرموندی) ، (آتالو) موقعنده مقاومت جسارت ایدممدی . حبشیلرک ایلک هجومی اوزرینه ، تلاشدن ارزاق و مهماتی بیله آله میهرق رجعت یولنی طوندی .

بوموفقیتی ده بالذات مهنه لک . رؤساندن برینه یازدینی مکتوبده شو صورتله تعریف ایدیور :

« ابا و اجدادمرک طاشلرله ، صوبالرله مدافعه ایستکاری بویلری . ایتالیانلر طوبلریله ، تفکریله مدافعه و محافظه ایله مدیلر . جدی برمصادمه و محاربه به حاجت قالمده کنیدیلرینی مغلوب ایستک و برچوق تفک . ارزاق ، مهمات وایکی ده طوب ضبط و اغتنام ایلدک . » بویکی محاربه ده طرفینک ماهیتلری ، قیمت حربیه لری تماماً تظاهر ایتمش اولدی . افریقانک طاغی ، نیم وحشی ایکی سردارینک قلندن چیقمش اولان بالاده کی ساده ، موجز مکتوبلر ایسه ، برطرفک طبع جنکاورانه سی ، جسارتی ، و دیگر طرفکده بالعکس اقتدارسزلغنی ، حیانتی ایضاح و اثبات ضمنده اوروپا ارباب قینک هر درلو تصویرات ادیبانه و تعریفات منشیانه سندن ده چوق مؤثردر .

(آتالو) نك ضبطنی متعاقب حبش اردوسی (مقاله) قلعه سنه طوغری ایلرینک باشلادی . بوموقع مستحکمه چوقلق مقاومت ایتیه رک ۴ کانون نانی ۱۸۹۶ تاریخده تسلیم اولدی و عسکرک قدیه نجاتی نامیلده ۴ میلیون فراقق تأدیه ایستدی . بونک اوزرینه ایتالیا عساکری بریر چکلمک باشلادی ؛ حبش اردوسی ایسه متصل ایلرولمکده ایدی . ایتالیانلر صره سیله (آمبا - سیون) و (نیشیو) موقعلرینه

تخصن ایدیلر و فقط حبش قوای فائز سی قارشیسندہ متعاداً ترک قرار کاہ ایلہ رجعتہ مجبور اولمقدہ ایدیلر .

نہایت جنرال (باراتیہری) نك بالذات ادارہ ایستدیکي ایتالیان قوہ عمومیہ سی ، (آدوآ) موقعہ کلہرک متین صورتدہ برلشدی و ہر درلو اسباب تدافعیہ سی استکمال ایلدی . برقاج کون صگرہ حبش اردوسی دہ او موقعہ یتشوب ایتالیانلرک قارشوسندہ بر موقع محکم طوتہرق تحشد ایتکہ باشلادی . ہر ایک طرف عسکری اویلہ صرپ ، ناقابل هجوم و اشغال مواقعدہ برلشعشار ایدی کہ ایتالیانلر تعرضہ بردرلو جسارت ایدہ میورلر ، حبشلردہ استبحالہ لزوم کور میورلردی . فقط نجاشینک رؤساسندن برقاجی شمالہ طوغری وقت وقت آقینلر اجرا ایدہرک ایتالیانلرہ (مصوع) دن ارزاق و مهمات طاشیمقدہ اولان قافلہلری اورمقدہ ، ضبط ایلکدہ ایدیلر . بو حال ایسہ ایتالیانلری پک زیادہ مشکل بر موقعہ القا ایدیورلدی . جنرال (باراتیہری) اردوسنک عادتاقط و غلایہ دوچار اولمق احتمالدن قورقغہ باشلادی و او کونلردہ دہ نجاشی عسکرینک قسماً ترک موقع ایلہ بشقہ طرفلرہ کتدیکنی کندیسسنہ قویاً اخبار ایلدکلرندن قطعی برضریہ ایندیرمکہ قرار ویردی . نہایت یکرمی بیگ کشیدن مرکب اولان و (دابورمیدا) ، (آریغوندی) و (آلہرتون) نامندہ کی جنراللرک قومانداسی آلتندہ اوچ قولہ منقسم بولنان ایتالیا اردوسی ۱ مارت ۱۸۹۶ تاریخندہ حبشیلرہ قارشی حرکات حربیہ یہ باشلادی . ایشتہ ایتالیا عسکرینک نام و حیثیتی اک زیادہ لکہ دارایدن بو محاربہ اولمشدر . چونکہ قارشیلرنندہ بولنان حبش محاربلی عدد آ کندیلرینہ فائق اولمقلہ برابر قسم اعظمی اسکی مودہلدہ تفنکلر ویا قارغی و مزراقلرایلہ مسلح بولمقلدہ ایدیلر . بویلہ اولدیفی حالہ ایتالیا عسکری حبشیلرک بالمقابلہ واقع اولان هجومنہ یارم ساعت بیلہ مقاومت ایدہ میہرک تاریخ حربدہ امثالہ نادر تصادف ایدیلور صورتدہ برانہزام کللیہ دوچار اولدیلر . یکرمی بیگ عسکردن بش بیگی تلف ، ایک بیگی اسیر اولدی ، جنراللردن دہ ایکیمی تلف اولہرق بری مجروحاً اسیر دوشدی . عسکرک متباقیسی ایسسہ چیل یاوروسی گبی طاغلدیلر . حبشیلرک مهاجمہ سی او قدر مدہش اولمشدیکہ صف اولدہ بولنان ایتالیا عسکرینک ،

